

TER BESLUITVORMING
Aan: MBVOM, MOCW

Voortgezet Onderwijs

Van

[Redacted]

T

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Datum

15 mei 2020

Referentie

Bijlagen

Kopie voor

Reeds afgestemd met

Aantal pagina's

7

nota

Besluitvorming (verdere) openstelling funderend
onderwijs

Aanleiding

Op 19 mei volgt besluitvorming in de MCCb over (verdere) openstelling van het funderend onderwijs. Deze nota legt u de besluiten voor die dan genomen zouden moeten worden.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de geformuleerde besluiten?
- Bent u akkoord met doorgeleiding van de nota naar IAO, ICCb en MCCb?

Situatie tot nu toe

Vanaf 11 mei gaan alle kinderen in het basisonderwijs weer voor de helft van de tijd naar school voor fysiek onderwijs. Daarbij zijn hele dagen onderwijs het uitgangspunt. Dit besluit was gebaseerd op het OMT-advies van 20 april. In het (speciaal)basisonderwijs en in het nieuwkomersonderwijs po gaan de kinderen sinds 11 mei volledig naar school.

Advies OMT

Stel dat het OMT adviseert het basisonderwijs nu niet verder open te stellen omdat er nog geen resultaten zijn van onderzoek die dat zouden kunnen onderbouwen, en dat ze dit op 15 juni opnieuw zullen bezien.

Overwegingen voor besluitvorming MCCb

- **Gezondheid** staat voorop. Omdat de risico's van besmetting van kinderen heel klein zijn, hoeven leerlingen onderling geen 1,5 meter afstand te houden, wel tussen personeelsleden onderling en zo veel mogelijk tussen leerlingen en personeelsleden. Voor de bescherming van ouders en leraren zijn protocollen opgesteld.
- Het opengaan van de scholen draagt bij aan een open **economie/samenleving**. Jongere kinderen zijn een grotere belasting voor ouders door afstandsonderwijs en opvang dan oudere kinderen. Bij volledige openstelling van het po, worden (werkende) ouders weer volledig ontlast van thuisonderwijs zodat hun arbeidspotentieel weer kan toenemen. De huidige hybride situatie ervaren veel ouders en kinderen als onrustig en niet optimaal.
- **Onderwijskundig** is bekend dat een groot deel van de cognitieve en sociale ontwikkeling van het jonge kind op school plaats vindt. Ook biedt school een veilige haven voor kinderen in een kwetsbare positie.
- In het kader van **praktische en budgettaire consequenties en haalbaarheid** is van belang dat bij volledige openstelling de kinderopvang geen problemen meer heeft met afstemming met scholen en de eigen bijdrage van ouders niet meer gecompenseerd hoeft te worden (zie memo Compensatieregeling SZW). Bij handhaving van een 50% openstelling ontstaan grote knelpunten in de uitvoering van de compensatieregeling. Ook gaat de noodopvang steeds meer knellen (zie memo Noodopvang SZW).
- Wat betreft **draagvlak** in de sector: het beeld lijkt te zijn dat de heropening over het algemeen goed is verlopen. Uit een peiling van de Algemene Vereniging van Schoolleiders blijkt dat vrijwel alle scholen tevreden zijn over het verloop van de eerste dagen na de heropening. Uit een webinar met 300 leden van de PO-raad komt een positief beeld naar voren over volledige openstelling per 2 juni. Een peiling tijdens de webinar leverde op dat 85% van de leden daar positief tegenover staat in het belang van kansengelijkheid en vanuit de wil om de zaken nu goed te regelen. Ook wil men graag de kinderopvang weer opstarten en de noodopvang stopzetten. Bezwaren die worden geuit gaan vooral over het feit dat dat wéér een verandering zou betekenen, waarbij men zich afvraagt of de teams dat wel zien zitten.

Voorgesteld besluit primair onderwijs en BSO

Datum

15 mei 2020

- Het po wordt per 15 juni volledig opengesteld mits er dan voldoende positieve monitoringsgegevens voorhanden zijn.
- Voor de BSO zijn in de situatie tot 15 juni twee opties denkbaar die politieke weging vergen:
 - 1) De huidige systematiek loopt door. Dat betekent dat de BSO niet regulier open is maar aansluit op de dagen dat kinderen naar school gaan. Om dit mogelijk te maken moet de huidige compensatieregeling voor de eigen bijdrage van ouders verlengd worden (kost ca 110 miljoen per maand waarvan 30 miljoen betrekking heeft op BSO). Splitsing van de regeling is niet haalbaar waardoor het een buitengewone dure oplossing wordt. Ouders moeten dan langer wachten op uitbetaling. Zie hiervoor het memo Compensatieregeling.
 - 2) De BSO gaat per 1 juni weer regulier open, lopende contracten moeten weer worden nageleefd en de opvang sluit niet automatisch aan op de dagen dat de kinderen naar school gaan. BSO's hebben waarschijnlijk nu een tijdelijk rooster met het oog op de huidige openstelling van school. Ouders kunnen eventueel ruildagen aanvragen, dat biedt mogelijk gedeeltelijk soelaas. Deze oplossing is ingewikkeld voor ouders en BSO's en leidt tot meer administratie/logistieke knelpunten zoals het afnemen van meer en of minder uren omdat schooldagen anders vallen. Ook kan het leiden tot meer kosten voor ouders, omdat zij de extra uren moeten betalen omdat scholen eerder sluiten.
- Dit heeft ook consequenties voor de noodopvang. Dat is opgenomen in de notitie van SZW over dit onderwerp.

Voortgezet onderwijs

De algemene lijn van het besluit voor het vo is dat deze onderwijssector zo veel mogelijk open gaat binnen de ruimte die het OMT-advies geeft, in het bijzonder wat betreft het handhaven van 1,5 meter afstand.

Advies OMT

Stel dat het OMT aangeeft dat het verantwoord is het vo per 2 juni te openen met inachtneming van 1,5 meter afstand tussen alle personen.

Overwegingen voor besluitvorming MCCb

- **Gezondheid** staat voorop. Uitgangspunt is daarom dat iedereen op school 1,5 meter afstand houdt en zich aan de overige voorschriften van het RIVM houdt. De sector heeft daartoe protocollen opgesteld.
- Het opengaan van de scholen draagt bij aan een open **economie/samenleving**.
- **Onderwijskundig** geldt dat het voor alle jongeren contactmomenten van belang zijn om niet verloren te raken.
- Voor de **praktische consequenties en haalbaarheid** is het van belang de scholen de ruimte te geven zo ver open te gaan als ze praktisch kunnen, gegeven de 1,5 meter afstand.
- Er is in de sector **draagvlak** voor openstelling. Volgens een enquête onder de actieve leden van de VO-raad geeft 60% aan dat ze het zien

zitten, 39% dat het moeilijk is maar men het wel gaat doen, en slechts 1% vindt opengaan onuitvoerbaar. We dringen er bij de VO-raad op aan dat die 1% nog wordt nagebeld.

Datum
15 mei 2020

Voorgesteld besluit voortgezet onderwijs

- **Alle leerlingen** in het reguliere voortgezet onderwijs gaan vanaf 2 juni weer naar school. Dat betreft naast pro, vmbo, havo en vwo ook het nieuwkomersonderwijs en het particulier voortgezet onderwijs.
- Gegeven het advies van het OMT is het nodig dat leerlingen onderling, leerlingen en personeelsleden en personeelsleden onderling **1,5 meter** afstand bewaren.
- Gegeven dit uitgangspunt schrijft het kabinet voor dat scholen hun onderwijs zo inrichten dat alle leerlingen weer naar school gaan voor **zoveel mogelijk onderwijstijd**, waarbij de onderwijstijd zo over de dagen wordt verdeeld dat het aantal vervoersbewegingen wordt geminimaliseerd. De sector geeft aan dat dat in de praktijk betekent dat circa een kwart tot een derde van de leerlingen tegelijk op school zijn. Als een school het kan organiseren, is meer ook mogelijk. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat scholen het fysieke onderwijs beperken tot een mentoruur en een paar toetsen, en voor de rest afstandsonderwijs verzorgen – het onderwijs moet zo veel als mogelijk fysiek plaatsvinden.
- Scholen worden verplicht het onderwijs zo in te richten dat het **aantal vervoersbewegingen wordt geminimaliseerd**. Dat betekent dat de uren die leerlingen les hebben voor elke leerling zo veel mogelijk aansluitend worden geroosterd en over zo min mogelijk dagen worden verspreid.
- Leerlingen wordt gevraagd het **OV te mijden**, en onderwijspersoneel het OV zo veel mogelijk te mijden. De VO-raad en regionale vervoerders hebben afspraken gemaakt over maatwerkoplossingen voor leerlingen die verder dan 8 km van school wonen en afhankelijk zijn van ov om naar school te komen.
- Afspraken wat betreft **thuisblijven** bij ziekteverschijnselen en voor leerlingen en personeel die tot risicogroepen behoren of gezinsleden uit de risicogroepen hebben, zijn gelijk aan die in het primair onderwijs.
- Het **testbeleid** zal ook gaan gelden voor het vo. Belangrijkste onderdelen:
 - Bij klachten kan onderwijspersoneel zich laagdrempelig laten testen. Bij een negatieve uitslag kan de persoon direct weer aan de slag.
 - Bij een ongewoon aantal leerlingen met corona-verschijnselen wordt melding gedaan bij de GGD. (PM: het exacte aantal leerlingen.)

Voortgezet speciaal onderwijs

De algemene lijn van het besluit voor vso is dat deze onderwijssector open gaat binnen de ruimte die het OMT-advies geeft, in het bijzonder wat betreft het handhaven van 1,5 meter afstand.

Advies OMT

Stel dat het OMT aangeeft dat het vso open kan en de 1,5 meter afstand in het vso niet gehandhaafd hoeft te worden.

Datum
15 mei 2020

Overwegingen voor besluitvorming MCCb

- **Gezondheid** staat voorop, maar toch kan het vso volledig open zonder handhaving van de 1,5m als het OMT aangeeft dat de risico's beheersbaar zijn. Het gaat om kwetsbare leerlingen waarbij handhaving van de 1,5 meter moeilijker is en voor wie het noodzakelijk is dat zij zo veel mogelijk naar school gaan. Voor bepaalde groepen leerlingen is afstandsonderwijs ook heel lastig te organiseren (denk aan EMB'ers en leerlingen met concentratieproblemen). Gezien deze afweging wordt in het vso triage wel veel belangrijker, en die moet zeer strikt worden uitgevoerd: leerlingen met ziekteverschijnselen die passen bij COVID-19 blijven thuis. Ook gedurende de dag is het van belang goed in de gaten te houden of leerlingen geen verschijnselen ontwikkelen. Omdat het om kleinere scholen en kleinere groepen leerlingen gaat, die maar beperkt of helemaal geen gebruik van het OV maken, is dat ook makkelijker uit te voeren. Daarbij geldt uiteraard dat leerlingen uit de medische risicogroepen niet naar school hoeven te komen (voor hen blijft afstandsonderwijs beschikbaar). De hygiënevoorschriften vergen in deze sectoren extra aandacht, vanwege de behoeften/beperkingen van leerlingen. De sector heeft daartoe een protocol opgesteld. (PM: argumentatie van het OMT)
- Leerlingenvervoer bestaat uit kleine vaste groepen waarbij het goed mogelijk is om triage toe te passen. Aandachtspunt is dat het deels leerlingen betreft voor wie het lastig is om mondkapjes te dragen (EMB'ers) of op te houden (denk vooral aan cluster 4 leerlingen). Als leerlingenvervoer niet kan draaien zoals normaal dan is de nieuwe beschikbare capaciteit bepalend hoeveel kinderen überhaupt naar school kunnen komen. Dat rechtvaardigt een besluit om de 1,5 meter afstand binnen het leerlingenvervoer niet te handhaven. Chauffeurs kunnen zich bovendien laten testen. Wel moeten chauffeurs, leerlingen, ouders en scholen zich bij het vervoer houden aan een nog door het RIVM te ontwikkelen kader voor leerlingenvervoer. Dit kader verschijnt naar verwachting maandag.
- Het opengaan van de scholen draagt bij aan een open **economie/samenleving**. Door het veelal ontbreken van opvang is de druk op (werkende) ouders groot, deze leerlingen hebben immers meer dan gebruikelijke verzorging en/of ondersteuning nodig.
- **Onderwijskundig** geldt dat het gaat om een relatief kwetsbare doelgroep waarbij het extra van belang is dat de kinderen naar school gaan. Leerlingen hebben behoefte aan structuur en ondersteuning/zorg die thuis niet altijd geboden kan worden.
- Voor de **praktische consequenties en haalbaarheid** is het van belang dat de protocollen werkbaar zijn voor het werken met deze specifieke doelgroepen en tegelijk voldoende veiligheid bieden.
- Het **draagvlak** in de sector is lastig. Men wil zeker wel open, maar zal moeite hebben met het loslaten van het afstandscriterium vanuit de veiligheid van medewerkers. Maandag zal een bestuurlijk overleg worden gepland om met de sector afspraken te maken over wijze van open gaan van het VSO en de communicatie daarover.

Voorgesteld besluit voortgezet speciaal onderwijs

Datum
15 mei 2020

- **Alle leerlingen** in het voortgezet speciaal onderwijs mogen vanaf 2 juni weer volledig naar school. Er is geen verplichting voor de leerlingen om fysiek onderwijs te volgen en scholen hebben de ruimte om niet volledig open te gaan, al heeft dit wel de voorkeur. Gegeven de specifieke karakteristieken van leerlingen en de grote variatie daarin, biedt dit scholen de mogelijkheid om per leerling maatwerk te bieden.
- Gegeven het advies van het OMT is het niet nodig dat leerlingen onderling, leerlingen en personeelsleden en personeelsleden onderling 1,5 meter afstand bewaren.
- In het **leerlingenvervoer** hoeven leerlingen geen 1,5 meter afstand van elkaar en van de chauffeur te houden.
- Afspraken wat betreft **thuisblijven** bij ziekteverschijnselen en voor leerlingen en personeel die tot risicogroepen behoren of gezinsleden uit de risicogroepen hebben, zijn gelijk aan die in het primair onderwijs.
- Het **testbeleid** zal ook gaan gelden voor het vso. Belangrijkste onderdelen:
 - Bij klachten kan onderwijspersoneel zich laagdrempelig laten testen. Bij een negatieve uitslag kan de persoon direct weer aan de slag.
 - Bij een ongewoon aantal leerlingen met corona-verschijnselen wordt melding gedaan bij de GGD. (PM: het exacte aantal leerlingen.)
- Voor het gebruik van **persoonlijke beschermingsmiddelen** geldt dat de richtlijn van het RIVM gevolgd moet worden, maar dat het personeel desgewenst zelf kan besluiten beschermingsmiddelen te gebruiken.

Proces en communicatie

Afstemming met sector

- Op maandag 18 mei zal om 11.00 een klein bestuurlijk overleg plaatsvinden met PO-Raad, VO-raad, AVS en Lecso. Om 17.30 zal een breder bestuurlijk overleg plaatsvinden met de raden, de bonden en overige veldpartijen. Beide overleggen zijn bedoeld om de contouren van de besluitvorming te bespreken en draagvlak te creëren.
- Na besluitvorming zullen de protocollen van de sector waar nodig aangepast worden.

Communicatie

Doel van de communicatie is een heldere lijn over het kabinetsbrede besluit op onderwijsgebied. Daarnaast geeft OCW aanvullend aan het NKC duiding aan de maatregelen op de OCW-terreinen. In alle communicatie zetten we in op concrete duiding en handelingsperspectief voor leerlingen/studenten, ouders/verzorgers en scholen incl. onderwijspersoneel. Het uitdragen van deze lijn en het duiden van de boodschap gebeurt in samenwerking met de onderwijsorganisaties.

Afhankelijk van besluitvorming worden de volgende producten ingezet:

Datum
15 mei 2020

Vanuit NKC

- Persbericht nav TK brief waarin maatregelen worden toegelicht
- Speech MP ()
- Voorbereiding persconferentie MP + Van Dissel (aanwezigheid laatste is afhankelijk van maatregelen)
- Visuele uitwerking van de maatregelen (o.a. voor social media)

Vanuit OCW/COM

- Basistekst/bronbestand als basis voor alle communicatie
- Q&A voor website Rijksoverheid.nl
- Voorbereiding media-optredens door BWL
- Nieuwsbrieven voor PO/VO/MBO
- Visuele uitwerking van de maatregelen (o.a. voor social media)
- Toolkit voor vo-scholen, met o.a.
 - Uitleg van de maatregelen
 - QA
 - Visuele uitwerking van de protocollen voor scholen
- Social media inclusief webcare
- Praktische informatie en loket i.s.m. weeropschool.nl
- Omgevingsbeeld
- Voorstel voor werkbezoeken (volgt later)